

Motion om rätten till vård i tid och mot ålderism (dvs diskriminering p.g.a. ålder) – Årsmöte 2022 Stockholms FN-förening

Motion inlämnad av Minna Kristina Rantakari

1) Problembeskrivning

Patienter dör i Region Stockholm vid väntan på adekvat vård och våra äldre nekas vård på avancerad vårdnivå trots rätten till liv, jämlikhet och trygghet enligt FN stadgan. Vidare begränsades äldres lagstadgade rätt att träffa sina anhöriga under pandemin på äldreboenden när besök förbjöds av myndigheterna - trots att äldre har rätt att bestämma själva vem som besöker deras hem, vilket deras lägenhet på ett äldreboende är, då de har eget hyreskontrakt för den.

2) Hur ska vi agera?

Förslaget vore att sätta ihop en arbetsgrupp för att fokusera på påverkansarbete/seminarier för att försöka få till en lag för miniminivåer på bemanningen inom vården i syfte att rätten till liv respekteras inklusive självbestämmandet oavsett ålder. I rätten till liv ingår vård och utan att man ska begränsa äldres vårdnivå p.g.a. åldern eller begränsa den äldres umgängesrätt via besöksförbud, vilket skedde olagligt under pandemin hos dem som vistades på äldreboenden. Detta är att jämföra med fängelse utan dom, respektive dom till döden vid brist på adekvat vård i tid. Enligt FN stadga är människor födda fria med lika rättigheter oavsett nationalitet, bostadsort, kön, färg, religion, språk eller annan status som ålder. Vid sjukdom har man rätt till vård i tid och när det nekas är det fråga om försummelse och misshandel vid livshotande tillstånd.

3) Förslag

Jag föreslår att Stockholms FN-förening gör aktiva insatser via tex seminarier och/eller brev till beslutsfattare för att belysa rätten till liv och självbestämmande oavsett ålder. Motiveringen till motionen är att äldre nekas adekvat vård i tid och vård på adekvat vårdnivå samt deras frihet har begränsats olagligt när skyddsverktyg borde ha satts in i stället under pandemin. Det är diskriminering - systematisk ålderism - att låta äldre vänta på livsviktig vård och denna diskriminering leder till vårdskador, onödigt lidande och för +dig död.

Styrelsens yttrande.

Styrelsen tackar motionären för att lyfta problem som satts på sin spets i samband med Covid-19 pandemin. Världshälsoorganisationen WHO utfärdade rekommendationer rörande Covid-19 för att minska smittspridning, allvarlig sjukdom och död, och Folkhälsomyndigheten anpassade dessa rekommendationer till svenska förhållanden. Under den inledande fasen av pandemin belastades sjukvården över existerande kapacitet.

Huruvida de införda restriktionerna och behandlingsmetoderna var adekvata för pandemin, saknar Stockholms FN-förening kompetens att avgöra. Regeringen har tillsatt en Coronakommission med uppgift att genomlysas hur beslut som rör sjukvården, restriktioner och begränsningar genomfördes, effekten på pandemins förlopp och medborgarnas liv och hälsa. Kommissionens slutrapport förväntas bli presenterad den 28 februari 2021.

Styrelsen menar däremot att frågan om åldersdiskriminering är ett problem i Sverige. Stockholms FN-förening kommer där så är möjligt, föra en dialog och sprida information kring åldersdiskriminering under verksamhetsåret.

Styrelsen anser därmed motionen besvarad.